

Dosarul nr. 2ra-8/23
2-21114367-01-2ra-04012023

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud. D. Sîrbu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud. A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

1 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vladislav Curcovschi și Lilia Curcovschi,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Curcovschi și Lilia Curcovschi împotriva lui Pavel Lungu și Irina Lungu, intervenienți accesorii Ghenadie Ciorici, Procuratura Generală și Agenția de Recuperare a Bunurilor Infractionale a Centrului Național Anticorupție, cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului mobil, anularea sechestrului asupra bunului imobil și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 28 iulie 2021, Vladislav Curcovschi și Lilia Curcovschi au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pavel Lungu și Irina Lungu, intervenienți accesorii Procuratura Generală cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra automobilului de model „Toyota Prius” cu n/î xxxxx, anul fabricației 2007, cod VIN xxxxx și anularea sechestrului asupra automobilului de model „Toyota Prius” cu n/î xxxxx, anul fabricației 2007, cod VIN xxxxx, aplicat prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 25 noiembrie 2020, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au invocat că, la 16 noiembrie 2020 au procurat de la Pavel Lungu și Irina Lungu automobilul de model „Toyota Prius”, n/î WIZ 429, anul fabricației 2007, cod VIN JTMBD33V276038374.

Procurarea automobilului de model „Toyota Prius”, n/î WIZ 429, se confirmă prin recipisa eliberată de către pârâții Pavel Lungu și Irina Lungu, care confirmă că au primit suma de 4 300 de euro.

Reclamanții au indicat că, la 16 noiembrie 2020, pârâta Irina Lungu a eliberat procură pe numele lui Vladislav Curcovschi, prin care a acordat un șir de împuterniciri asupra unității de transport menționate.

Totodată, au menționat că, contractul de vânzare-cumpărare a fost întocmit în scris, fapt confirmat prin recipisa din 15 noiembrie 2020, procura din 16 noiembrie 2020, autentificată notarial sub nr. 2-2226, precum și declarațiile părților.

Vladislav Curcovschi și Lilia Curcovschi au precizat că la 15 noiembrie 2020, urmare a achitării prețului de vânzare-cumpărare și transmiterea unității transport, au devenit proprietari a mijlocului de transport, automobilul de model „Toyota Prius”, cu n/î WIZ 429, în corespundere cu prevederile art. 500 din Codul civil.

Ulterior, la 25 noiembrie 2020, de către Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a fost aplicat sechestrul asupra automobilului de model „Toyota Prius”, cu n/î xxxxx, anul fabricației 2007, cod VIN xxxxx.

Astfel, prin încheierea Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Ciocana din 25 noiembrie 2020 au fost lipsiți de dreptul de proprietate asupra automobilului de model „Toyota Prius”, n/î WIZ 429. De asemenea, reclamantii au punctat că, ținând cont de faptul că, automobilul de model „Toyota Prius”, cu n/î xxxxx, anul fabricației 2007, cod VIN xxxxx a fost procurat de către ei până la aplicarea sechestrului, consideră că, lor le aparține cu drept de proprietate această unitate de transport, însă ulterior, procurării au fost impuși de situație de a nu avea posibilitate de înregistrare a automobilului conform rigorilor legale.

De altfel, au remarcat că, însăși pârâtul Pavel Lungu la momentul aplicării sechestrului asupra bunurilor sale, a indicat că: „... Țin să menționez că automobilul de model „Toyota Prius”, n/î xxxxx a fost înstrăinat la 15 noiembrie 2020 de către soția sa, dată la care nu era aplicat sechestrul asupra acestuia, prin urmare nu pot lua angajament de a respecta prevederile ordonanței și încheierii emise în acest sens.

Subsecvent a ținut să menționeze că, restul bunurilor indicate îmi aparțin cu drept de proprietate comună în devălmășie.”, fapt confirmat prin procesul-verbal de punere sub sechestrul din data de 24 decembrie 2020.

Mai mult, Lungu Pavel la 24 noiembrie 2020 la semnarea angajamentului de a asigura păstrarea și integritatea bunurilor a informat organele de drept despre faptul că, se obligă să execute indicațiile cu excepția automobilului de model „Toyota Prius”, n/î xxxxx care a fost înstrăinată la 15 noiembrie 2020, care nu-i mai aparține cu drept de proprietate. Consideră reclamantii că, având în vedere că sunt în imposibilitate de a-și realiza dreptul de proprietate asupra automobilului de model „Toyota Prius”, cu n/î xxxxx, anul fabricației 2007, cod VIN xxxxx, drept garantat de lege, a condiționat adresarea în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra automobilului vizat supra.

În drept, și-au întemeiat pretențiile în baza art. 500, 501, 509-511, 527, 1108, 1112 și 1116 ale Codului civil, prevederilor Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1047 din 8 noiembrie 1999, art. 166 și 167 ale Codului de procedură civilă.

Prin încheierea protocolară din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, Ciorici Ghenadie.

Prin încheierea protocolară din 17 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, Agenția pentru Recuperarea Bunurilor Infractionale.

Prin hotărârea din 9 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Vladislav Curcovschi și Lilia Curcovschi împotriva lui Lungu Pavel și Lungu Irina, intervenienți accesorii Ciorici

Ghenadie, Procuratura Generală și Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale a Centrului Național Anticorupție.

S-a constatat dobândit dreptul de proprietate a reclamantilor Curcovschi Vladislav și Curcovschi Lilia asupra automobilului de model „Toyota Prius”, n/î xxxxx, anul fabricației 2007, cod VIN xxxxx, în baza recipisei din 15 noiembrie 2020, a recipisei din 16 noiembrie 2020 și a procurii din 16 noiembrie 2020, eliberată de notarul Durnescu Tatiana.

S-a anulat sechestrul asupra ½ cotă-parte din automobilul de model „Toyota Prius”, n/î xxxxx, anul fabricației 2007, cod VIN xxxxx, autorizat prin mandat judecătoresc emis de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana la 25 noiembrie 2020.

S-a încasat de la Pavel Lungu și Irina Lungu în beneficiul lui Vladislav Curcovschi și Lilia Curcovschi suma de 2 700 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii.

La 11 martie 2022, Procuratura Generală a declarat apel împotriva hotărârii, solicitând casarea ei și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Procuratura Generală, s-a casat integral hotărârea din 9 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a adoptat o hotărâre nouă, prin care, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Curcovschi și Lilia Curcovschi împotriva lui Pavel Lungu și Irina Lungu, intervenienți accesorii Ghenadie Ciorici, Procuratura Generală și Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale a Centrului Național Anticorupție, cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului mobil, anularea sechestrului asupra bunului imobil și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a conchis că soluția dată de către instanța de fond este greșită.

Colegiul a menționat că la materialele cauzei nu se regăsesc probe plauzibile ce ar confirma că, într-adevăr Vladislav Curcovschi și Lilia Curcovschi sunt proprietarii automobilului de model „Toyota Prius”, n/î xxxxx și că a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare a automobilului în sensul art. 1108 și 1028 din Codul civil, având în vedere că suma contractului depășește esențial 1 000 de lei și că, au fost respectate condițiile de ad validate stabilite la art. 312-321⁶ din Codul civil.

A reținut că recipisele anexate la dosar și procura de reprezentare nu pot substitui contractul de vânzare-cumpărare, or, automobilul este translativ de proprietate și se înregistrează în Registru, în modul corespunzător stabilit de lege, cu eliberarea actelor în acest sens. Prin urmare, atât Vladislav Curcovschi, Lilia Curcovschi, Pavel Lungu și Irina Lungu nu s-au adresat după întocmirea recipiselor la subdiviziunile teritoriale de examinare și evidență a vehiculelor ale Instituției Publice Agenția Servicii Publice în vederea întocmirii contractului de vânzare-cumpărare și înregistrarea cu drept de proprietate a mijlocului de transport după familia Curcovschi, or, proprietarii de vehicule sunt obligați să solicite înmatricularea înainte de a le pune în circulație și să solicite radierea lor, în cazurile prevăzute de legislația națională, iar în cazul schimbării oricăror date înscrise în certificatul de înmatriculare, titularul acestuia este obligat să solicite autorității emitente eliberarea unui nou document de acest fel.

Ca urmare, a constatat că automobilul de model „Toyota Prius”, n/î xxxxx, anul fabricației 2007, cod VIN xxxxx, aparține cu drept de proprietate în devălmășie, soților Lungu, a câte ½ fiecare, iar automobilul a fost înmatriculat pe numele Irinei

Lungu, iar până la emiterea mandatului judecătoresc de aplicare a sechestrului asupra bunului mobil la 25 noiembrie 2020, dreptul de proprietate nu a fost stins.

Colegiul a menționat că mandatul judecătoresc din 25 noiembrie 2020, a fost emis în baza încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din aceeași dată, respectiv, fiind autorizată aplicarea sechestrului în scopul eventuale confiscări speciale, a bunurilor deținute cu drept de proprietate de către învinuitul Lungu Pavel, inclusiv și cota-parte de ½ din proprietatea în devălmășie asupra autoturismului marca/model „Toyota Prius”, n/î xxxxx, anul fabricației 2007, cod VIN xxxxx, al cărui preț mediu de vânzare constituie 127 732 de lei (cota-parte de ½ constituind 63 866 de lei), conform Avizului consultativ al specialistului nr. 672 din 09.11.2020, cererea de anulare/revocare a sechestrului urma a fi adresată instanței de judecată care a aplicat propriu zis sechestrul.

La 19 decembrie 2022, Vladislav Curcovschi și Lilia Curcovschi au declarat recurs împotriva deciziei din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului au invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (1), (2) lit. a), b) și c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Au invocat că instanța de apel a comis erori la alegerea normelor aplicabile, în coroborare cu actele cauzei, și în final a adoptat o decizie ilegală.

Consideră că în speță nu este clar în baza căror probe instanța de apel și-a formulat concluzia de respingere a acțiunii, încălcând astfel dreptul de proprietate al recurenților, odată ce probele și argumentele prezentate de reclamanți indică indubitabil că au obținut dreptul de proprietate asupra bunului mobil, fiind cumpărători de bună credință. Or, la caz, nu este vorba pur și simplu de o apreciere diferită a unor înscrisuri, ci de o interpretare eronată. Motivarea instanței de apel nu poate fi considerată decât ca fiind vădit arbitrară sau ca antrenând o denegare de dreptate, prin ce a fost încălcate drepturile reclamanților garantate de art. 6 din Convenție.

Prin urmare, au susținut că instanța de apel nu și-a executat în deplină măsură obligația legală de a motiva hotărârea luată și de a argumenta casarea hotărârii primei instanțe, care este legală și întemeiată.

Instanța de apel s-a referit în mod declarativ la normele dreptului material pe care le-a considerat aplicabile speței, fără să se expună asupra circumstanțelor concrete ale cauzei și probelor administrate în cadrul judecării cauzei pe care se întemeiază concluziile privitoare la aceste circumstanțe.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată părților prin intermediul poștei terestre la 22 decembrie 2022 (f.d.117).

Totodată, aceasta a fost comunicată în aceeași zi, la 22 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.117 verso), recurenteii Lilia Curcovschi. Iar recursul a fost depus la 19 decembrie 2022, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată intimaților la 4 ianuarie 2022. Însă până la data examinării admisibilității recursului declarat, referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Vladislav Curcovschi și Lilia Curcovschi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Vladislav Curcovschi și Lilia Curcovschi.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh